

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2016/101**z dne 26. oktobra 2015****o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi za preudarno vrednotenje v skladu s členom 105(14)****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012⁽¹⁾ in zlasti tretjega pododstavka člena 105(14) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Člen 105 Uredbe (EU) št. 575/2013 se nanaša na standarde preudarnega vrednotenja, ki se uporabljajo za vse postavke v trgovalni knjigi. Vendar člen 34 Uredbe zahteva, da institucije uporabljajo standarde iz člena 105 za vsa sredstva, merjena po pošteni vrednosti. Kombinacija navedenih členov pomeni, da se zahteve preudarnega vrednotenja uporabljajo za vse pozicije, merjene po pošteni vrednosti, ne glede na to, ali so v trgovalni knjigi ali ne, pri čemer se izraz „pozicije“ nanaša samo na finančne instrumente in blago.
- (2) Če bi uporaba preudarnega vrednotenja privedla do nižje absolutne vrednosti sredstev ali višje absolutne vrednosti obveznosti od dejansko pripoznanih knjigovodskih vrednosti, bi bilo treba dodatno prilagoditev vrednosti izračunati kot absolutno vrednost razlike med njima, saj naj bi bila preudarna vrednost vedno enaka ali nižja od poštene vrednosti sredstev in enaka ali višja od poštene vrednosti obveznosti.
- (3) Za pozicije vrednotenja, pri katerih sprememba računovodske vrednosti samo delno vpliva ali ne vpliva na navadni lastniški temeljni kapital, bi bilo treba dodatno prilagoditev vrednosti uporabiti samo na podlagi deleža spremembe računovodske vrednosti, ki vpliva na navadni lastniški temeljni kapital. To vključuje pozicije, za katere se uporablja obračunavanje varovanja pred tveganjem, pozicije, ki so na razpolago za prodajo, v obsegu, v katerem za spremembe njihovega vrednotenja velja bonitetni filter, in nasprotne pozicije, ki se popolnoma ujemajo.
- (4) Dodatne prilagoditve vrednotenja se po potrebi določijo samo za izračun prilagoditev navadnega lastniškega temeljnega kapitala. Dodatne prilagoditve vrednotenja ne vplivajo na določanje kapitalskih zahtev v skladu s členom 92 Uredbe (EU) št. 575/2013 (razen če se uporablja odstopanje za majhen obseg postavk trgovalne knjige v skladu s členom 94 navedene uredbe).
- (5) Za zagotavljanje doslednega okvira, s katerim bi institucije izračunavale dodatne prilagoditve vrednosti, je potrebna jasna opredelitev ciljne ravni gotovosti in elementov negotovosti pri vrednotenju, ki bi jih bilo treba upoštevati pri določanju preudarne vrednosti, skupaj z določenimi metodologijami za doseganje zahtevane ravni gotovosti na podlagi trenutnih tržnih pogojev.
- (6) Dodatne prilagoditve vrednosti za nestabilnost tržnih cen, stroške zapiranja pozicij in tveganje, povezano z uporabo modela, bi bilo treba izračunati na podlagi izpostavljenosti vrednotenja, ki temeljijo na finančnih instrumentih ali portfeljih finančnih instrumentov. V ta namen se lahko finančni instrumenti združijo v portfelje, če se pri dodatnih prilagoditvah vrednosti za nestabilnost tržnih cen in stroške zapiranja pozicij instrumenti vrednotijo na podlagi istega dejavnika tveganja ali če se pri dodatnih prilagoditvah vrednosti za tveganje, povezano z uporabo modela, vrednotijo na podlagi istega modela določanja cen.
- (7) Ker se določene dodatne prilagoditve vrednosti, povezane z negotovostjo pri vrednotenju, ne morejo seštevati, bi bilo treba za elemente dodatnih prilagoditev vrednosti, ki niso povezani z elementi pričakovanih izstopnih stroškov, ki niso vključeni v pošteno vrednost, v določenih kategorijah dodatnih prilagoditev vrednosti dovoliti pristop združevanja, s katerim se lahko upoštevajo prednosti razpršitve. Za združevanje dodatnih prilagoditev vrednosti bi moralo biti mogoče prejeti prednosti razpršitve za razliko med pričakovano in preudarno vrednostjo, tako da banke s pošteno vrednostjo, ki je že preudarnejša od pričakovane vrednosti, ne bi imele manj prednosti razpršitve od tistih, ki kot pošteno vrednost uporabljajo pričakovano vrednost.

⁽¹⁾ UL L 176, 27.6.2013, str. 1.

- (8) Ker bodo institucije z majhnimi portfelji po pošteni vrednosti običajno izpostavljene manjši negotovosti pri vrednotenju, bi morale imeti možnost, da za oceno dodatnih prilagoditev vrednosti uporabijo enostavnejši pristop kot institucije z večjimi portfelji po pošteni vrednosti. Za določanje, ali se lahko uporabi poenostavljen pristop, bi bilo velikost portfeljev po pošteni vrednosti treba oceniti na vsaki ravni, na kateri se računajo kapitalske zahteve.
- (9) Da bi pristojni organi lahko ocenili, ali so navedene institucije pravilno uporabile zahteve za ocenjevanje skupne ravni zahtevanih dodatnih prilagoditev vrednosti, morajo institucije vzdrževati ustrezno dokumentacijo, sisteme in kontrole.
- (10) Ta uredba temelji na osnutkih regulativnih tehničnih standardov, ki jih je Komisiji predložil Evropski bančni organ.
- (11) Evropski bančni organ je opravil javna posvetovanja o osnutkih regulativnih tehničnih standardov, na katerih temelji ta uredba, analiziral morebitne povezane stroške in koristi ter zaprosil za mnenje interesno skupino za bančništvo, ustanovljeno v skladu s členom 37 Uredbe (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Metodologija za izračun dodatnih prilagoditev vrednosti

Institucije izračunajo skupne dodatne prilagoditve vrednosti, ki so potrebne za prilagoditev poštenih vrednosti preudarni vrednosti, in sicer navedene dodatne prilagoditve vrednosti izračunajo četrletno v skladu z metodo iz poglavja 3, razen če izpolnjujejo pogoje za uporabo metode iz poglavja 2.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „pozicija vrednotenja“ pomeni finančni inštrument ali blago ali portfelj finančnih instrumentov ali blaga v trgovalnih in netrgovalnih knjigah, merjen po pošteni vrednosti;
- (b) „vhodni podatek vrednotenja“ pomeni parameter ali matriko parametrov, ki se opazujejo ali ne opazujejo na trgu in vplivajo na pošteno vrednost pozicije vrednotenja;
- (c) „izpostavljenost vrednotenja“ pomeni znesek pozicije vrednotenja, ki je občutljiv na spremembe vhodnih podatkov vrednotenja.

Člen 3

Viri tržnih podatkov

1. Če institucije dodatne prilagoditve vrednosti izračunajo na podlagi tržnih podatkov, upoštevajo enak izbor tržnih podatkov kot pri podatkih, uporabljenih v postopku neodvisnega pregleda cen, navedenem v členu 105(8) Uredbe (EU) št. 575/2013, po potrebi s prilagoditvami, opisanimi v tem členu.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12).

2. Institucije pri določanju preudarne vrednosti upoštevajo vse dostopne in zanesljive vire tržnih podatkov, po potrebi vključno z vsemi naslednjimi:
- (a) borzne cene na likvidnem trgu;
 - (b) podatke o trgovanju z istim ali zelo podobnim instrumentom na podlagi lastnih evidenc ali trgovanja na trgu, če so na voljo;
 - (c) tržne kotacije borznih posrednikov in drugih udeležencev na trgu;
 - (d) povprečne podatke na podlagi napovedi zasebnih institucij, ki se ukvarjajo z napovedovanjem (*Consensus Service Data*);
 - (e) okvirne kotacije borznih posrednikov;
 - (f) vrednotenje zavarovanj nasprotnih strank.
3. Če se za namene iz členov 9, 10 in 11 uporablja pristop na podlagi strokovnega mnenja, se upoštevajo alternativne metode in viri informacij, po potrebi vključno z vsemi naslednjimi:
- (a) uporaba približnih podatkov na podlagi podobnih instrumentov, za katere je na voljo dovolj podatkov;
 - (b) uporaba preudarnih sprememb vhodnih podatkov vrednotenja;
 - (c) prepoznavanje naravnih mej vrednosti instrumenta.

POGLAVJE II

POENOSTAVLJENI PRISTOP ZA DOLOČANJE DODATNIH PRILAGODITEV VREDNOSTI

Člen 4

Pogoji za uporabo poenostavljenega pristopa

1. Institucije lahko poenostavljeni pristop, opisan v tem poglavju, uporabijo samo, če je vsota absolutne vrednosti sredstev in obveznosti po pošteni vrednosti, kot je navedena v letnih računovodskih izkazih institucije, pripravljenih v skladu z veljavnim računovodskim okvirom, nižja od 15 milijard EUR.
2. Nasprotna sredstva in obveznosti po pošteni vrednosti, ki se popolnoma ujemajo, so izključena iz izračuna iz odstavka 1. Sredstva in obveznosti po pošteni vrednosti, pri katerih sprememba računovodske vrednosti delno vpliva ali ne vpliva na navadni lastniški temeljni kapital, se vključijo samo v deležu, v katerem zadevne spremembe vrednosti vplivajo na navaden lastniški temeljni kapital.
3. Prag iz odstavka 1 se uporablja na posamični in konsolidirani podlagi. Če je prag presežen na konsolidirani podlagi, se za vse subjekte, vključene v konsolidacijo, uporabi temeljni pristop.
4. Če institucije, ki uporabljajo poenostavljeni pristop, dve četrtletji zapored ne izpolnjujejo pogojev iz odstavka 1, o tem takoj obvestijo zadevni pristojni organ in se dogovorijo o načrtu za izvajanje pristopa iz poglavja 3 v naslednjih dveh četrtletjih.

Člen 5

Določanje dodatnih prilagoditev vrednosti po poenostavljenem pristopu

Institucije dodatne prilagoditve vrednosti po poenostavljenem pristopu izračunajo kot 0,1 % vsote absolutne vrednosti sredstev in obveznosti, merjenih po pošteni vrednosti, ki so vključene v izračun praga iz člena 4.

Člen 6

Določanje skupnih dodatnih prilagoditev vrednosti po poenostavljenem pristopu

Za institucije, ki uporabljajo poenostavljeni pristop, so skupne dodatne prilagoditve vrednosti za namene iz člena 1 enake dodatni prilagoditvi vrednosti po izračunu iz člena 5.

POGLAVJE III

TEMELJNI PRISTOP ZA DOLOČANJE DODATNIH PRILAGODITEV VREDNOSTI

Člen 7

Pregled temeljnega pristopa

1. Institucije dodatne prilagoditve vrednosti po temeljnem pristopu izračunajo z naslednjim postopkom v dveh korakih:
 - (a) institucije dodatne prilagoditve vrednosti za vsako od kategorij, navedenih v odstavkih 10 in 11 člena 105 Uredbe (EU) št. 575/2013 (v nadaljnjem besedilu: dodatne prilagoditve vrednosti na ravni kategorije), izračunajo v skladu z odstavkom 2 tega člena;
 - (b) nato seštejejo zneske, izračunane v točki (a), za vsako dodatno prilagoditev vrednosti na ravni kategorije, da dobijo skupne dodatne prilagoditve vrednosti za namene iz člena 1.
2. Za namene iz točke (a) odstavka 1 institucije dodatne prilagoditve vrednosti na ravni kategorije izračunajo na enega od naslednjih načinov:
 - (a) v skladu s členi 9 do 17;
 - (b) če uporaba členov 9 do 17 za določene pozicije ni mogoča, v skladu z nadomestnim pristopom, pri čemer določijo povezane finančne instrumente in izračunajo dodatno prilagoditev vrednosti kot vsoto naslednjih elementov:
 - (i) 100 % čistega nerealiziranega dobička od povezanih finančnih instrumentov;
 - (ii) 10 % teoretične vrednosti povezanih finančnih instrumentov v primeru izvedenih finančnih instrumentov;
 - (iii) 25 % absolutne vrednosti razlike med pošteno vrednostjo in nerealiziranim dobičkom, kot je določen v točki (i), od povezanih finančnih instrumentov v primeru neizvedenih finančnih instrumentov.

Za namene iz točke (b)(i) „nerealizirani dobiček“ pomeni pozitivno spremembo poštene vrednosti od sklenitve posla, določeno po načelu „prvi noter, prvi ven“.

Člen 8

Splošne določbe za izračun dodatnih prilagoditev vrednosti po temeljnem pristopu

1. Za sredstva in obveznosti po pošteni vrednosti, pri katerih sprememba računovodske vrednosti delno vpliva ali ne vpliva na navadni lastniški temeljni kapital, se dodatne prilagoditve vrednosti izračunajo samo na podlagi deleža spremembe računovodske vrednosti, ki vpliva na navadni lastniški temeljni kapital.
2. V zvezi z dodatnimi prilagoditvami vrednosti na ravni kategorije v členih 14 do 17 si institucije prizadevajo za doseganje ravni gotovosti preudarne vrednosti, ki je enaka tisti iz členov 9 do 13.
3. Dodatne prilagoditve vrednosti se obravnavajo kot presežek prilagoditev vrednosti, potrebnih za doseganje opredeljene preudarne vrednosti, nad vsako prilagoditvijo, uporabljeno pri pošteni vrednosti institucije, za katero se ugotovi, da obravnava isti vir negotovosti pri vrednotenju kot dodatna prilagoditev vrednosti. Če za prilagoditev, uporabljeno pri pošteni vrednosti institucije, ni mogoče ugotoviti, ali obravnava določeno kategorijo dodatne prilagoditve vrednosti na ravni, na kateri se izračunajo zadevne dodatne prilagoditve vrednosti, se ta prilagoditev ne vključi v izračun dodatnih prilagoditev vrednosti.
4. Dodatne prilagoditve vrednosti so vedno pozitivne, vključno z ravno izpostavljenosti vrednotenja in ravno kategorije, in sicer pred in po združevanju.

Člen 9

Izračun dodatne prilagoditve vrednosti za nestabilnost tržnih cen

1. Dodatne prilagoditve vrednosti za nestabilnost tržnih cen se izračunajo na ravni izpostavljenosti vrednotenja (v nadaljnjem besedilu: posamezne dodatne prilagoditve vrednosti za nestabilnost tržnih cen).

2. Dodatne prilagoditve vrednosti za nestabilnost tržnih cen se ocenijo z vrednostjo nič samo, če sta izpolnjena oba naslednja pogoja:

(a) institucija ima trdne dokaze o ceni, po kateri se trguje, za izpostavljenost vrednotenja ali pa je ceno mogoče ugotoviti iz zanesljivih podatkov, ki temeljijo na dvosmernem likvidnem trgu, kot je opisano v drugem pododstavku člena 338(1) Uredbe (EU) št. 575/2013;

(b) viri tržnih podatkov iz člena 3(2) ne kažejo pomembne negotovosti pri vrednotenju.

3. Če ni mogoče dokazati, da je dodatna prilagoditev vrednosti za izpostavljenost vrednotenja enaka nič, institucije pri oceni dodatne prilagoditve vrednosti za nestabilnost tržnih cen uporabijo vire iz člena 3. V tem primeru se izračun dodatne prilagoditve vrednosti za nestabilnost tržnih cen izvede, kot je opisano v odstavkih 4 in 5.

4. Institucije izračunajo dodatne prilagoditve vrednosti za izpostavljenosti vrednotenja, povezane z vsemi vhodnimi podatki vrednotenja, uporabljenimi v zadevnem modelu za vrednotenje.

(a) Raven razdrobljenosti, na kateri se ocenijo navedene dodatne prilagoditve vrednosti, je ena od naslednjih:

(i) v primeru razčlenitve vsi vhodni podatki vrednotenja, potrebni za izračun izstopne cene za pozicijo vrednotenja;

(ii) cena instrumenta.

(b) Vsak vhodni podatek vrednotenja iz točke (a)(i) se obravnava ločeno. Če vhodne podatke vrednotenja sestavlja matrika parametrov, se dodatne prilagoditve vrednosti izračunajo na podlagi izpostavljenosti vrednotenja, povezane z vsakim parametrom v tej matriki. Če se vhodni podatki vrednotenja ne nanašajo na instrumente, ki so namenjeni trgovanju, lahko institucije vhodne podatke vrednotenja in povezano izpostavljenost vrednotenja povežejo z nizom instrumentov, ki so namenjeni trgovanju na trgu. Institucije lahko število parametrov vhodnih podatkov vrednotenja za izračun dodatnih prilagoditev vrednosti zmanjšajo tako, da uporabijo ustrezno metodologijo, če zmanjšani parametri izpolnjujejo vse naslednje zahteve:

(i) skupna vrednost zmanjšane izpostavljenosti vrednotenja je enaka kot skupna vrednost prvotne izpostavljenosti vrednotenja;

(ii) zmanjšan niz parametrov se lahko poveže z nizom instrumentov, ki so namenjeni trgovanju;

(iii) razmerje med spodaj opredeljeno stopnjo variance 2 in spodaj opredeljeno stopnjo variance 1 na podlagi podatkov za preteklo obdobje zadnjih 100 trgovalnih dni je manj kot 0,1.

(c) Za namene tega odstavka „stopnja variance 1“ pomeni varianco poslovnega izida izpostavljenosti vrednotenja na podlagi nezmanjšanega obsega vhodnih podatkov vrednotenja in „stopnja variance 2“ pomeni varianco poslovnega izida izpostavljenosti vrednotenja na podlagi nezmanjšanega obsega vhodnih podatkov vrednotenja, zmanjšane za izpostavljenost vrednotenja na podlagi zmanjšanega obsega vhodnih podatkov vrednotenja. Če se za izračun dodatne prilagoditve vrednosti uporablja zmanjšano število parametrov, neodvisna nadzorna služba za potrebe določanja, ali so izpolnjena merila iz točke (b), vsaj enkrat letno pregleda metodologijo pobota in notranjo validacijo.

5. Dodatne prilagoditve vrednosti za nestabilnost tržnih cen se določijo, kot sledi:

(a) če obstaja dovolj podatkov za oblikovanje razpona verjetnih vrednosti za vhodne podatke vrednotenja:

(i) za vhodne podatke vrednotenja, pri katerih razpon verjetnih vrednosti temelji na izstopnih cenah, institucije ocenijo točko znotraj razpona, pri kateri so 90-odstotno gotove, da bi lahko pri izstopu iz izpostavljenosti vrednotenja dosegle takšno ali boljšo ceno;

(ii) za vhodne podatke vrednotenja, pri katerih se razpon verjetnih vrednosti oblikuje iz srednjih tržnih cen, institucije ocenijo točko znotraj razpona, pri kateri so 90-odstotno prepričane, da bi bila srednja vrednost, ki jo bi lahko dosegle pri izstopu iz izpostavljenosti vrednotenja, enaka ali boljša od navedene cene;

(b) če ni dovolj podatkov za oblikovanje verjetnega razpona vrednosti za vhodne podatke vrednotenja, institucije uporabijo pristop na podlagi strokovnega mnenja, ki uporablja razpoložljive kvalitativne in kvantitativne podatke, da bi dosegle raven gotovosti pri preudarni vrednosti vhodnih podatkov vrednotenja, ki je enakovredna ciljni ravni iz točke (a). Institucije pristojne organe obvestijo o izpostavljenosti vrednotenja, za katero se uporabi ta pristop, in metodologiji, uporabljeni za določitev dodatne prilagoditve vrednosti;

- (c) institucije dodatne prilagoditve vrednosti za nestabilnost tržnih cen izračunajo na podlagi naslednjih pristopov:
- (i) uporabijo razliko med vrednostmi vhodnih podatkov vrednotenja, ocenjenimi v skladu s točko (a) ali točko (b), in vrednostmi vhodnih podatkov vrednotenja, uporabljenimi za izračun poštene vrednosti izpostavljenosti vrednotenja vsake pozicije vrednotenja;
 - (ii) združijo vrednosti vhodnih podatkov vrednotenja, ocenjene v skladu s točko (a) ali točko (b), in prevrednotijo pozicije vrednotenja na podlagi teh vrednosti. Institucije nato vzamejo razliko med prevrednotenimi pozicijami in pozicijami, merjenimi po pošteni vrednosti.
6. Institucije skupne dodatne prilagoditve vrednosti za nestabilnost tržnih cen na ravni kategorije izračunajo tako, da za posamezne dodatne prilagoditve vrednosti za nestabilnost tržnih cen uporabijo formulo za metodo 1 ali metodo 2, ki sta določeni v Prilogi.

Člen 10

Izračun dodatnih prilagoditev vrednosti za stroške zapiranja pozicij

1. Dodatne prilagoditve vrednosti za stroške zapiranja pozicij se izračunajo na ravni izpostavljenosti vrednotenja (v nadaljnjem besedilu: posamezne dodatne prilagoditve vrednosti za stroške zapiranja pozicij)
2. Če institucija dodatno prilagoditev vrednosti za nestabilnost tržnih cen za izpostavljenost vrednotenja izračuna na podlagi izstopne cene, se vrednost dodatne prilagoditve vrednosti za stroške zapiranja pozicij lahko oceni kot nič.
3. Če institucija uporabi odstopanje iz odstavka 5 člena 105 Uredbe (EU) št. 575/2013, se vrednost dodatne prilagoditve vrednosti za stroške zapiranja pozicij lahko oceni kot nič pod pogojem, da institucija dokaže, da je 90-odstotno gotova, da obstaja zadostna likvidnost za podporo izstopu povezanih izpostavljenosti vrednotenja po srednji tržni ceni.
4. Če ni mogoče dokazati, da je vrednost dodatne prilagoditve za stroške zapiranja pozicij za izpostavljenost vrednotenja enaka nič, institucije uporabijo vire podatkov iz člena 3. V tem primeru se izračun dodatne prilagoditve vrednosti za stroške zapiranja pozicij izvede, kot je opisano v odstavkih 5 in 6 tega člena.
5. Institucije izračunajo dodatne prilagoditve vrednosti za stroške zapiranja pozicij za izpostavljenosti vrednotenja, povezane z vsemi vhodnimi podatki vrednotenja, uporabljenimi v zadevnem modelu za vrednotenje.
 - (a) Raven razdrobljenosti, na kateri se ocenijo navedene dodatne prilagoditve vrednosti za stroške zapiranja pozicij, je ena od naslednjih:
 - (i) v primeru razčlenitve vsi vhodni podatki vrednotenja, potrebni za izračun izstopne cene za pozicijo vrednotenja;
 - (ii) cena instrumenta.
 - (b) Vsak vhodni podatek vrednotenja iz točke (a)(i) se obravnava ločeno. Če vhodne podatke vrednotenja sestavlja matrika parametrov, institucije dodatne prilagoditve vrednosti za stroške zapiranja pozicij ocenijo na podlagi izpostavljenosti vrednotenja, povezane z vsakim parametrom v tej matriki. Če se vhodni podatki vrednotenja ne nanašajo na instrumente, ki so namenjeni trgovanju, institucije vhodne podatke vrednotenja in povezano izpostavljenost vrednotenja izrecno povežejo z nizom instrumentov, ki so namenjeni trgovanju. Institucije lahko število parametrov vhodnih podatkov vrednotenja za izračun dodatnih prilagoditev vrednosti zmanjšajo tako, da uporabijo ustrezno metodologijo, če zmanjšani parametri izpolnjujejo vse naslednje zahteve:
 - (i) skupna vrednost zmanjšane izpostavljenosti vrednotenja je enaka kot skupna vrednost prvotne izpostavljenosti vrednotenja;
 - (ii) zmanjšan niz parametrov se lahko poveže z nizom instrumentov, ki so namenjeni trgovanju;
 - (iii) razmerje med stopnjo variance 2 in stopnjo variance 1 na podlagi podatkov za preteklo obdobje zadnjih 100 trgovalnih dni je manj kot 0,1.

Za namene tega odstavka stopnja variance 1 pomeni varianco poslovnega izida izpostavljenosti vrednotenja na podlagi nezmanjšane obsega vhodnih podatkov vrednotenja in stopnja variance 2 pomeni varianco poslovnega izida izpostavljenosti vrednotenja na podlagi nezmanjšane obsega vhodnih podatkov vrednotenja, zmanjšane za izpostavljenost vrednotenja na podlagi zmanjšane obsega vhodnih podatkov vrednotenja.

- (c) Če se za izračun dodatne prilagoditve vrednosti uporablja zmanjšano število parametrov, neodvisna nadzorna služba vsaj enkrat letno preveri in notranje ovrednoti, ali so izpolnjena merila iz točke (b).
6. Dodatne prilagoditve vrednosti za stroške zapiranja pozicij se določijo, kot sledi:
- (a) če obstaja dovolj podatkov za oblikovanje razpona verjetnih razmikov med prodajno in nakupno ceno za vhodne podatke vrednotenja, institucije ocenijo točko znotraj razpona, pri kateri so 90-odstotno gotove, da bi bil razmik, ki bi ga lahko dosegle pri izstopu iz izpostavljenosti vrednotenja, enak ali boljši od navedene cene;
- (b) če ni dovolj podatkov za oblikovanje verjetnega razpona razmikov med prodajno in nakupno ceno, institucije uporabijo pristop na podlagi strokovnega mnenja, ki uporablja razpoložljive kvalitativne in kvantitativne podatke, da bi dosegle raven gotovosti pri preudarni vrednosti, ki je enaka ciljni vrednosti, kadar je na voljo razpon verjetnih vrednosti. Institucije pristojne organe obvestijo o izpostavljenosti vrednotenja, za katero se uporabi ta pristop, in metodologiji, uporabljeni za določitev dodatne prilagoditve vrednosti;
- (c) institucije dodatno prilagoditev vrednosti za stroške zapiranja pozicij izračunajo tako, da uporabijo 50 % ocenjenega razmika med prodajno in nakupno ceno, izračunanega v skladu s točko (a) ali točko (b), za izpostavljenosti vrednotenja, povezane z vhodnimi podatki vrednotenja, opredeljenimi v odstavku 5.
7. Institucije skupne dodatne prilagoditve vrednosti za stroške zapiranja pozicij na ravni kategorije izračunajo tako, da za posamezne dodatne prilagoditve vrednosti za stroške zapiranja pozicij uporabijo formulo za metodo 1 ali metodo 2, ki sta določeni v Prilogi.

Člen 11

Izračun dodatnih prilagoditev vrednosti za tveganje, povezano z uporabo modela

1. Institucije dodatno prilagoditev vrednosti za tveganje, povezano z uporabo modela, za vsak model za vrednotenje (v nadaljnjem besedilu: posamezna dodatna prilagoditev vrednosti za tveganje, povezano z uporabo modela) ocenijo tako, da upoštevajo tveganje, povezano z uporabo modela za vrednotenje, do katerega pride zaradi morebitnega obstoja vrste različnih modelov ali umeritev modela, ki jih uporabljajo udeleženci na trgu, in pomanjkanja fiksne izstopne cene za določen produkt, ki se vrednoti. Institucije ne upoštevajo tveganja, povezanega z uporabo modela za vrednotenje, do katerega pride zaradi umerjanja tržnih parametrov, ki se zajamejo v skladu s členom 9.
2. Dodatna prilagoditev vrednosti za tveganje, povezano z uporabo modela, se izračuna z enim od pristopom iz odstavkov 3 in 4.
3. Če je mogoče, institucije dodatno prilagoditev za tveganje, povezano z uporabo modela, izračunajo tako, da določijo razpon verjetnih vrednotenj, ki izhajajo iz alternativnih ustreznih pristopov modeliranja in umeritve. V tem primeru institucije ocenijo točko znotraj dobljenega razpona vrednotenj, pri kateri so 90-odstotno prepričane, da lahko iz izpostavljenosti vrednotenja izstopijo po enaki ali boljši ceni.
4. Če institucije ne morejo uporabiti pristopa iz odstavka 3, za oceno dodatne prilagoditve vrednosti za tveganje, povezano z uporabo modela, uporabijo pristop na podlagi strokovnega mnenja.
5. Pristop na podlagi strokovnega mnenja upošteva vse naslednje elemente:
- (a) kompleksnost produktov, ki so relevantni za model;
- (b) raznolikost možnih matematičnih pristopov in parametrov modela, če ti parametri modela niso povezani s tržnimi spremenljivkami;
- (c) stopnjo, do katere je trg za zadevne produkte „enosmeren“;
- (d) obstoj tveganj, pred katerimi se ne da zavarovati, pri zadevnih produktih;
- (e) ustreznost modela za zajem obnašanja izplačil produktov v portfelju.

Institucije pristojne organe obvestijo o modelih, za katere se uporablja ta pristop, in metodologiji, uporabljeni za določanje dodatne prilagoditve vrednosti.

6. Če institucije uporabljajo metodo iz odstavka 4, se preudarnost metode potrdi enkrat letno s primerjanjem naslednjih elementov:

- (a) izračunanih dodatnih prilagoditev vrednosti z uporabo metode iz odstavka 4, če je bila uporabljena na pomembnem vzorcu modelov za vrednotenje, za katere institucija uporablja metodo iz odstavka 3, ter
- (b) dodatnih prilagoditev vrednosti po metodi iz odstavka 3 za isti vzorec modelov za vrednotenje.

7. Institucije skupne dodatne prilagoditve vrednosti za tveganje, povezano z uporabo modela, na ravni kategorije izračunajo tako, da za posamezne dodatne prilagoditve vrednosti za tveganje, povezano z uporabo modela, uporabijo formulo za metodo 1 ali metodo 2, ki sta določeni v Prilogi.

Člen 12

Izračun dodatne prilagoditve vrednosti za nerealizirane kreditne razmike

1. Institucije izračunajo dodatno prilagoditev vrednosti za nerealizirane kreditne razmike, da se odrazi negotovost pri vrednotenju za prilagoditev, ki je potrebna v skladu z veljavnim računovodskim okvirom, in sicer za vključitev tekoče vrednosti pričakovanih izgub zaradi neplačila nasprotne stranke pri pozicijah v izvedenih finančnih instrumentih.

2. Institucije element dodatne prilagoditve vrednosti v zvezi z nestabilnostjo tržnih cen vključijo v kategorijo dodatne prilagoditve vrednosti za nestabilnost tržnih cen. Element dodatne prilagoditve vrednosti v zvezi z nestabilnostjo stroškov zapiranja pozicij se vključi v kategorijo dodatne prilagoditve vrednosti za stroške zapiranja pozicij. Element dodatne prilagoditve vrednosti v zvezi s tveganjem, povezanim z uporabo modela, se vključi v kategorijo dodatne prilagoditve vrednosti za tveganje, povezano z uporabo modela.

Člen 13

Izračun dodatne prilagoditve vrednosti za stroške investiranja in financiranja

1. Institucije izračunajo dodatno prilagoditev vrednosti za stroške investiranja in financiranja, da se odrazi negotovost pri vrednotenju pri stroških financiranja, uporabljena pri ocenjevanju izstopne cene v skladu z veljavnim računovodskim okvirom.

2. Institucije element dodatne prilagoditve vrednosti v zvezi z nestabilnostjo tržnih cen vključijo v kategorijo dodatne prilagoditve vrednosti za nestabilnost tržnih cen. Element dodatne prilagoditve vrednosti v zvezi z nestabilnostjo stroškov zapiranja pozicij se vključi v kategorijo dodatne prilagoditve vrednosti za stroške zapiranja pozicij. Element dodatne prilagoditve vrednosti v zvezi s tveganjem, povezanim z uporabo modela, se vključi v kategorijo dodatne prilagoditve vrednosti za tveganje, povezano z uporabo modela.

Člen 14

Izračun dodatne prilagoditve vrednosti za koncentracijo pozicij

1. Institucije dodatno prilagoditev vrednosti za koncentracijo pozicij za koncentrirane pozicije vrednotenja (v nadaljnjem besedilu: posamezna dodatna prilagoditev vrednosti za koncentracijo pozicij) ocenijo tako, da uporabijo naslednji pristop v treh korakih:

- (a) določijo koncentrirane pozicije vrednotenja;
- (b) za vsako določeno koncentrirano pozicijo vrednotenja ocenijo preudarno izstopno obdobje, če tržna cena, ki velja za velikost pozicije vrednotenja, ni na voljo;
- (c) če je preudarno izstopno obdobje daljše od 10 dni, ocenijo dodatno prilagoditev vrednosti ob upoštevanju nestanovitnosti vhodnih podatkov vrednotenja, nestanovitnosti razpona med prodajnim in nakupnim tečajem in vpliva hipotetične izhodne strategije na tržne cene.

2. Pri določanju koncentriranih pozicij vrednotenja za namene iz točke (a) odstavka 1 se upoštevajo vsi naslednji elementi:

- (a) velikost vseh pozicij vrednotenja glede na likvidnost povezanega trga;

- (b) sposobnost institucije za trgovanje na navedenem trgu;
- (c) povprečni dnevni obseg trga in običajni dnevni obseg trgovanja institucije.

Institucije vzpostavijo in evidentirajo metodologijo, uporabljeno za določanje koncentriranih pozicij vrednotenja, za katere se izračuna dodatna prilagoditev vrednosti za koncentracijo pozicij.

- 3. Institucije skupno dodatno prilagoditev vrednosti na ravni kategorije za dodano prilagoditev vrednosti za koncentracijo pozicij izračunajo kot vsoto posameznih dodatnih prilagoditev vrednosti za koncentracijo pozicij.

Člen 15

Izračun dodatne prilagoditve vrednosti za prihodnje administrativne stroške

- 1. Če institucija izračuna dodatne prilagoditve vrednosti za nestabilnost tržnih cen in stroške zapiranja pozicij za izpostavljenost vrednotenja, ki pomenijo popoln izstop iz izpostavljenosti, lahko oceni, da je dodatna prilagoditev vrednosti za prihodnje administrativne stroške enaka nič.
- 2. Če ni mogoče dokazati, da je dodatna prilagoditev vrednosti za izpostavljenost vrednotenja enaka nič v skladu z odstavkom 1, institucije dodatno prilagoditev vrednosti za prihodnje administrativne stroške (v nadaljnjem besedilu: posamezna dodatna prilagoditev vrednosti za prihodnje administrativne stroške) izračunajo ob upoštevanju administrativnih stroškov in prihodnjih stroškov varovanja v pričakovanem obdobju trajanja izpostavljenosti vrednotenja, za katere se ne uporablja neposredna izstopna cena za dodatno prilagoditev vrednosti za prihodnje administrativne stroške, diskontirana s stopnjo, ki je približek netvegane stopnje.
- 3. Za namene odstavka 2 prihodnji administrativni stroški vključujejo vse presežne stroške zaposlenih in fiksne stroške, ki bodo verjetno nastali pri upravljanju portfelja, ti stroški pa se lahko znižajo, če se zmanjša velikost portfelja.
- 4. Institucije skupno dodatno prilagoditev vrednosti na ravni kategorije za dodatno prilagoditev vrednosti za prihodnje administrativne stroške izračunajo kot vsoto posameznih dodatnih prilagoditev vrednosti za prihodnje administrativne stroške.

Člen 16

Izračun dodatne prilagoditve vrednosti za predčasno zapiranje pozicij

Institucije dodatno prilagoditev vrednosti za predčasno zapiranje pozicij ocenijo ob upoštevanju potencialnih izgub zaradi nepogodbene predčasne prekinitve trgovskih poslov s strankami. Dodatna prilagoditev vrednosti za predčasno zapiranje pozicij se izračuna ob upoštevanju odstotka trgovskih poslov s strankami, ki so bili v preteklosti predčasno prekinjeni, in izgub, ki nastanejo v teh primerih.

Člen 17

Izračun dodatne prilagoditve vrednosti za operativno tveganje

- 1. Institucije dodatno prilagoditev vrednosti za operativno tveganje ocenijo z oceno potencialnih izgub, ki lahko nastanejo kot posledica operativnega tveganja, povezanega s postopki vrednotenja. Ta ocena vključuje oceno pozicij vrednotenja, ki se določijo kot tvegane med postopkom utemeljitve bilance stanja, vključno s tistimi zaradi pravnih sporov.
- 2. Če institucija uporabi napredni pristop za merjenje operativnega tveganja, kot je določen v poglavju 4 naslova III dela 3 Uredbe (EU) št. 575/2013, lahko sporoči, da je dodatna prilagoditev vrednosti za operativno tveganje enaka nič pod pogojem, da dokaže, da je operativno tveganje v povezavi s postopki vrednotenja, kot je določeno v skladu z odstavkom 1, v celoti zajeto v izračunu po naprednem pristopu za merjenje.
- 3. V drugih primerih, razen tistih, navedenih v odstavku 2, institucija izračuna dodatno prilagoditev vrednosti za operativno tveganje v višini 10 % vsote združene dodatne prilagoditve vrednosti na ravni kategorije za nestabilnost tržnih cen in stroške zapiranja pozicij.

POGLAVJE IV

DOKUMENTACIJA, SISTEMI IN KONTROLE

Člen 18

Zahteve glede dokumentacije

1. Institucije ustrezno dokumentirajo metodologijo preudarnega vrednotenja. Ta dokumentacija vključuje notranje politike z navodili o vseh naslednjih točkah:
 - (a) obseg metodologije za kvantificiranje dodatnih prilagoditev vrednosti za vsako pozicijo vrednotenja;
 - (b) hierarhija metodologij za vsako kategorijo sredstev, produkt ali pozicijo vrednotenja;
 - (c) hierarhija virov tržnih podatkov, uporabljenih v metodologiji za dodatno prilagoditev vrednosti;
 - (d) zahtevane značilnosti tržnih podatkov, ki upravičujejo, da je dodatna prilagoditev vrednosti za vsako kategorijo sredstev, produkt ali pozicijo vrednotenja enaka nič;
 - (e) metodologijo, ki se uporablja, kadar se za določanje dodatne prilagoditve vrednosti uporabi pristop na podlagi strokovnega mnenja;
 - (f) metodologijo za določanje, ali pozicija vrednotenja zahteva dodatno prilagoditev vrednosti za koncentracijo pozicij;
 - (g) po potrebi predvideno izstopno obdobje za izračun dodatnih prilagoditev vrednosti za koncentracijo pozicij;
 - (h) sredstva in obveznosti po pošteni vrednosti, pri katerih sprememba računovodske vrednosti delno vpliva ali ne vpliva učinek na navadni lastniški temeljni kapital v skladu s členom 4(2) in členom 8(1).
2. Institucije vodijo evidenco, ki omogoča analizo izračuna dodatnih prilagoditev vrednosti na ravni izpostavljenosti vrednotenja, višjemu vodstvu pa se zagotovijo informacije iz postopka izračuna dodatne prilagoditve vrednosti, da je omogočeno razumevanje ravni negotovosti pri vrednotenju za portfelj pozicij institucije, merjenih po pošteni vrednosti.
3. Višje vodstvo vsaj enkrat na leto pregleda in odobri dokumentacijo iz odstavka 1.

Člen 19

Zahteve za sisteme in kontrole

1. Dodatne prilagoditve vrednosti odobri in nato spremlja neodvisna enota za nadzor.
2. Institucije imajo učinkovite kontrole v zvezi z upravljanjem vseh pozicij, merjenih po pošteni vrednosti, in zadostne vire za njihovo izvajanje ter zagotavljanje zanesljivih postopkov vrednotenja tudi v obdobjih izjemnih razmer. Te kontrole morajo vključevati vse naslednje elemente:
 - (a) vsaj letni pregled učinkovitosti modela za vrednotenje;
 - (b) potrditev vseh pomembnih sprememb v politiki vrednotenja s strani vodstva;
 - (c) jasno izjavo o nagnjenosti institucije k prevzemanju tveganja v zvezi z izpostavljenostjo pozicijam, za pri katerih obstaja negotovost pri vrednotenju, ki se spremlja na skupni ravni institucije;
 - (d) neodvisnost postopka vrednotenja med enotami za prevzemanje tveganja in enotami za nadzor;
 - (e) celovit postopek notranje revizije v zvezi s postopki in nadzorom vrednotenja.
3. Institucije zagotovijo učinkovite in dosledno uporabljene kontrole v zvezi s postopkom vrednotenja za pozicije, merjene po pošteni vrednosti. Za te kontrole velja obveznost redne notranje revizije. Te kontrole morajo vsebovati vse naslednje elemente:
 - (a) natančno opredeljen popis produktov na ravni institucije, ki zagotavlja, da je vsaka pozicija vrednotenja edinstveno povezana z opredeljitvijo produkta;
 - (b) metodologije vrednotenja za vsak proizvod na popisu, ki zajemajo izbiro in umerjanje modela, prilagoditve poštene vrednosti, dodatne prilagoditve vrednosti, metodologijo za neodvisen pregled cen, ki se uporablja za produkt, in mero negotovosti pri vrednotenju;

- (c) postopek za potrjevanje, ki zagotavlja, da oddelek za prevzem tveganja in zadevni oddelek za nadzor za vsak produkt odobrita metodologije na ravni produkta iz točke (b) in potrđita, da odražajo dejansko prakso za vsako postavko vrednotenja, povezano s produktom;
- (d) opredeljene pragove na podlagi opaženih tržnih podatkov za določanje, kdaj modeli za vrednotenje niso več dovolj zanesljivi;
- (e) formalen postopek neodvisnega pregleda cen na podlagi cen, ki niso odvisne od zadevne trgovalne enote;
- (f) postopke odobritve novih proizvodov, ki se sklicujejo na popis in vključujejo vse notranje deležnike, pomembne za merjenje tveganja, nadzor tveganja, računovodsko poročanje ter dodeljevanje in potrjevanje vrednotenj finančnih instrumentov;
- (g) postopek pregledovanja novih dogovorov za zagotavljanje, da se podatki o določanju cen novih poslov uporabijo za ocenjevanje, ali so vrednotenja podobnih izpostavljenosti vrednotenja dovolj preudarna.

POGLAVJE V

KONČNE DOLOČBE

Člen 20

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 26. oktobra 2015

Za Komisijo
Predsednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOGA

Formule, ki se uporabljajo za združevanje dodatnih prilagoditev vrednosti v skladu s členi 9(6), 10(7) in 11(7)*Metoda 1*

$$\begin{aligned} \text{APVA} &= (\text{FV} - \text{PV}) - 50 \% \cdot (\text{FV} - \text{PV}) \\ &= (50 \% \cdot (\text{FV} - \text{PV})) \\ \text{AVA} &= \Sigma \text{APVA} \end{aligned}$$

Metoda 2

$$\begin{aligned} \text{APVA} &= \max \{0, (\text{FV} - \text{PV}) - 50 \% \cdot (\text{EV} - \text{PV})\} \\ &= \max \{0, \text{FV} - 50 \% \cdot (\text{EV} + \text{PV})\} \\ \text{AVA} &= \Sigma \text{APVA} \end{aligned}$$

Pri tem je:

- FV = poštena vrednost na ravni izpostavljenosti vrednotenja po računovodski prilagoditvi, uporabljeni pri pošteni vrednosti institucije, ki obravnava isti vir negotovosti vrednotenja kot zadevna dodatna izpostavljenost vrednotenja;
- PV = preudarna vrednost na ravni izpostavljenosti vrednotenja, določena v skladu s to uredbo;
- EV = pričakovana vrednost na ravni izpostavljenosti vrednotenja, dobljena iz razpona možnih vrednosti;
- APVA = dodatna prilagoditev vrednosti na ravni izpostavljenosti vrednotenja po prilagoditvi za združevanje;
- AVA = skupna dodatna prilagoditev vrednosti na ravni kategorije po prilagoditvi za združevanje.
-